

Науковий реферат статті Орлова П. А.

"Проблеми соціальної відповідальності суб'єктів господарювання і їх рекламної діяльності"

Проблеми соціальної відповідальності суб'єктів господарювання особливо чітко проявилися в умовах світової фінансово-економічної кризи, що триває сьомий рік. Уряди більшості країн відмовилися від концепції неолібералізму. Саме це дозволяє постійно виявляти підприємства в багатьох сферах діяльності, які практикують соціальну безвідповідальність. Особливо відзначилася великі банки США та країн ЄС. У гонитві за прибутком вони брали участь у маніпулюванні ставками міжбанківського кредиту LIBOR і загальноєвропейськими ставками EURIBOR. До кризи вони наживалися за рахунок соціальної безвідповідальності та виплачували величезні бонуси (премії) своїм керівникам, а рятувалися від банкрутства під час кризи в більшості країн за рахунок платників податків.

Метою статті є теоретичне узагальнення і розвиток науково-методичних підходів до посилення соціальної відповідальності суб'єктів господарювання та їх рекламної діяльності.

У статті обґрунтовано концепцію соціальної відповідальності суб'єктів господарювання з виділенням відповідальності перед своїм персоналом, клієнтами та суспільством загалом. На думку автора, соціальна відповідальність підприємств полягає в забезпеченні комфортних, безпечних умов праці та гідної її оплати для свого персоналу, у розвитку соціальної інфраструктури, у недопущенні ухиляння від сплати податків і соціальних зборів, у забезпеченні належної охорони навколишнього середовища, а також у використанні соціально відповідального маркетингу (СВМ). Активна боротьба з ухилянням від сплати податків ведеться в рамках ЄС. Криза змусила європейські країни боротися зі злом, яке було раніше створено деякими з них. Відомо, що найбільші у світі офшорні зони були створені європейськими країнами з вигодою для себе.

Обґрунтовано вплив якості економічної системи країни на стан соціальної відповідальності суб'єктів господарювання. Серед розвинених капіталістичних країн краще за інших долають кризу капіталістичні країни з моделями змішаних економічних систем, які мають достатньо високий

рівень державного регулювання і соціальної спрямованості економіки, наприклад: Австралія, Швеція, Норвегія, Англія, Німеччина, Франція, Японія, Південна Корея, Фінляндія. Краще за всіх долає кризу Китай.

Дуже важливу роль покликана виконувати така підсистема економічної системи, як спосіб участі державних органів у координації та управлінні економічною діяльністю і соціальною відповідальністю суб'єктів господарювання в країні (механізм управління).

Важлива роль у системі соціальної відповідальності суб'єктів господарювання належить використанню соціально відповідальної реклами та маркетингу в цілому. Наведено приклади кричущої соціальної безвідповідальності маркетингу та реклами в промислово розвинених країнах і в Україні. Особливо великої шкоди суспільству заподіяли деякі великі банки США і країн ЄС, виробники пива та інших алкогольних напоїв, тютюнових виробів, медикаментів, продуктів харчування. Зроблено висновок про те, що концепція соціально відповідального маркетингу, заснована тільки на зростанні свідомості власників підприємств і соціальних ініціативах, не може бути реалізована в широких масштабах без ефективного державного регулювання. Надано визначення СВМ і основні його критерії. У країнах, економічні системи яких не забезпечують належного рівня державного регулювання соціальної відповідальності суб'єктів господарювання, населення приречене на експлуатацію соціально безвідповідальними суб'єктами бізнесу, моральну та фізичну деградацію і навіть вимирання.

Література: 1. Эхо скандала: ставку Libor будут считать не в Лондоне, а в Нью-Йорке [Электронный ресурс]. – Режим доступа : // <http://ru.euronews.com/2013/07/09/rate-for-the-job-nyse-euronext-to-take-over-scandal-hit-libor>. 2. Crouzel Cécile. Plus de 75.000 comptes à l'étranger déclarés au fisc [Electronic resource] / Crouzel Cécile // Le Figaro. – 2011. – Access mode : www.lefigaro.fr/impots/2011/07/08. 3. Саммит ЕС: "маленькая революция" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ru.euronews.com/2012/06/29/eurozone-bends-the-rules-to-save-single-currency>. 4. Anne de Guigné. Barclays supprime des milliers de postes et augmente ses bonus [Electronic resource] / Anne de Guigné // Le Figaro. – 2014. – Access mode : www.plus.lefigaro.fr/page/annede-guigne. 5. Макконелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика : в 2-х т. Т. 1 / К. Р. Макконелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. 11-го изд. – М. : Республика, 1992. – 399 с. 6. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент / Ф. Котлер, К. Л. Келлер. – 12-е изд. – СПб. : Питер, 2008. – 816 с. 7. Ламбен Ж.-Ж.. Менеджмент, ориентированный на рынок / Ж.-Ж. Ламбен ; пер. с англ. под ред. В. Б. Колчанова. – СПб. : Питер, 2004. – 800 с. 8. Орлов П. А. Проблемы социальной ответственности маркетинга в промышленно развитых странах с рыночной экономикой и в Украине в условиях затяжного мирового экономического кризиса [Электронный ресурс] / П. А. Орлов // Бизнес Информ. – 2013. – № 1. – С. 6–12. – Режим доступа : http://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2013&abstract=2013_01_0. 9. Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>. 10. Индекс восприятия коррупции 2013 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.transparency.org/cpi2013/results>. 11. Победное SMS от МТС [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.promo.mts.com.ua/index.php?lang=RU>. 12. Про рекламу : Закон України (із змінами та доповненнями) // Урядовий кур'єр. – 1996. – № 137–138. – С. 6–7. 13. О чем молчит реклама: почему "Цілющий" не может исцелять [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://tvplus.dn.ua/pg/news/87/full/id=11420>. 14. Европейское золото едет в

Украину [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://gigamir.net/money/economics/pub478655>. 15. Vanlerberghe Cyrille. Des experts français "vendus" à l'industrie du tabac [Electronic resource] / C. Vanlerberghe // Le Figaro. – 2012. – Access mode : www.sante.lefigaro.fr/actualy/2012/05/25/252. 16. Hayat Gazzane. Philip Morris critiqué pour ses pratiques de lobbying / Hayat Gazzane // Le Figaro. – 2013. – Access mode : <http://www.lefigaro.fr/societes/2013/09/21>. 17. Уровень коррупции в ЕС поражает : доклад [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.bbc.co.uk/ukrainian/ukraine_in_russian/2014/02/140203_ru_s_corruption_level_eu.shtm. 18. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення : Закон України (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T052899.html. 19. Об охране здоровья граждан от воздействия окружающего табачного дыма и последствий потребления табака : Федеральный закон [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://topnewz.ru/documents/tekst-zakon-o-zaprete-kureniya-v-obshhestvennykh-mestakh-v-rossii/19039>. 20. Маркетинг : підручник / В. Руделіус, О. М. Азарян, Н. О. Бабенко та ін. ; ред.-упор. О. І. Сидоренко, Л. С. Макарова. – 2-ге вид. – К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2008. – 648 с. 21. Государство не справляется с наплывом фальшивых лекарств [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://podrobnosti.ua/health/2012/11/25/872760.html>.

Інформація про автора

Орлов Петро Аркадійович – докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки і маркетингу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (61166, Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: kafedra_eim@mail.ru).